

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Jõustumise kp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
algtekst
13.01.2022
RT I, 03.01.2022, 3

Välja kuulutanud
Vabariigi President
22.12.2021 otsus nr 49

Sadamaseaduse, meresõiduohutuse seaduse ja riigilõivuseaduse muutmise seadus

Vastu võetud 15.12.2021

§ 1. Sadamaseaduse muutmine

Sadamaseaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 2 punktid 19 ja 20 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„19) laevajäätmed – kõik jäätmed, mis tekivad veesõiduki töö käigus või lastimis-, lossimis- ja koristustööde ajal, sealhulgas lastijäätmed, ja mis kuuluvad rahvusvahelise laevade põhjustatava merereostuse vältimise konventsiooni (edaspidi *MARPOL*) I, II, IV, V ja VI lisa kohaldamisalasse, ning kutselisel kalapüügil püügivahendiga passiivselt püütud jäätmed;

20) lastijäätmed – pärast lastimist, lossimist ja koristustööde lõpetamist veesõiduki tekile, lastiruumi või -mahutisse jäänud lasti jäägid, sealhulgas lastimise ja lossimise ülejäägid, välja arvatud lastitolm, mis jääb tekile pärast pühkimist, või laeva välispindadel olev tolmu;”;

2)paragrahvi 2 punktis 24, § 25 pealkirjas ja lõigetes 3, 9 ja 10, §-s 26, § 38 lõike 1 punktis 15 ja § 42 lõikes 1 asendatakse sõnad „laevaheitmed ja lastijäätmed” sõnaga „laevajäätmed” vastavas käändes;

3)paragrahvi 3 lõiget 1 täiendatakse punktiga 7 järgmises sõnastuses:

„7) laevajäätmete vastuvõtmine.”;

4)paragrahvi 12 lõige 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(7) Sadama eeskirjas kajastatavate andmete loetelu kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.”;

5)paragrahvi 25 lõikes 1 asendatakse sõna „laevaheitmete” sõnadega „laevajäätmete, välja arvatud lastijäätmete”;

6)paragrahvi 25 lõike 4 sissejuhatav lauseosa muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Laeva kapten ei pea kõiki laevajäätmeid üle andma, kui käesoleva seaduse § 27 lõikes 1 nimetatud eelteatistes esitatud informatsioonist selgub, et olemasolevad laeva hoidlad on piisavad juba kogunenud ja kavandatava reisi ajal kogunevate laevajäätmete mahutamiseks kuni üleandmissadamasse jõudmiseni, välja arvatud, kui.”;

7)paragrahvi 25 lõike 4 punkt 1 tunnistatakse kehtetuks;

8)paragrahvi 25 lõike 4 punktis 2 ning § 26 lõike 4 punktides 8 ja 10 asendatakse sõna „laevaheitmete” sõnaga „laevajäätmete”;

9)paragrahvi 25 täiendatakse lõikega 4¹ järgmises sõnastuses:

„(4¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud laeva hoidla ladustamismaht loetakse piisavaks, kui see vastab Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2019/883, milles käsitletakse sadama vastuvõtuseadmeid laevajäätmete üleandmiseks ja muudetakse direktiivi 2010/65/EL ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2000/59/EÜ (ELT L 151, 07.06.2019, lk 116–142), artikli 7 lõike 4 alusel kehtestatud Euroopa Komisjoni rakendusmäärusele.”;

10)paragrahvi 25 lõige 7 tunnistatakse kehtetuks;

11)paragrahvi 25 lõige 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(8) Sadama pidaja tagab laevajäätmete vastuvõtmise ja käitlemise kavale vastavate piisavate vastuvõtuseadmete kättesaadavuse sadamas, et täita laevajäätmete vastuvõtmisel sadamat tavaliselt külastavate laevade vajadused neile viivitusi põhjustamata.”;

12)paragrahvi 25 lõike 9 esimene lause tunnistatakse kehtetuks;

13)paragrahvi 25 täiendatakse lõikega 9¹ järgmises sõnastuses:

„(9¹) Kui sadama pidaja ei tegele ise vahetult jäätmekäitlusega, peab tal olema sõlmitud kirjalik leping jäätmete vastuvõtjaga, kes omab vastavat keskkonnakaitsetalust ja kellel on teenuse osutamiseks käesoleva seaduse § 26 lõikes 1 nimetatud laevajäätmete vastuvõtmise ja käitlemise kavale vastavad piisavad vastuvõtuseadmed.”;

14)paragrahvi 25 lõikes 11 asendatakse sõna „kirjalikult” sõnadega „elektroonilise mereinfosüsteemi kaudu”;

15)paragrahvi 25 täiendatakse lõigetega 11¹ ja 11² järgmises sõnastuses:

„(11¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 11 nimetatud teate saamisel kontrollib Keskkonnaamet teates nimetatud sadama vastuvõtuseadmete vastavust käesoleva seaduse § 26 lõikes 1 nimetatud laevajäätmete vastuvõtmise ja käitlemise kavale.

(11²) Keskkonnaamet teavitab kontrolli tulemustest elektroonilise mereinfosüsteemi kaudu Rahvusvahelist Mereorganisatsiooni ja käesoleva paragrahvi lõikes 11 nimetatud teate esitanud laeva lipuriigi pädevat asutust.”;

16)paragrahvi 25 lõige 12 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(12) Laevajäätmete üleandmist ja vastuvõtmist puudutava teabe esitamise nõuded kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.”;

17)paragrahvi 26 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Laevajäätmete vastuvõtmise ja käitlemise kava koostamisel ja kava olulisel muutmisel konsulteerib sadama pidaja sadama kasutajate või nende esindajatega, vajaduse korral kohaliku omavalitsuse üksuse pädevate asutuste, jäätmekäitlejate, laiendatud tootjavastutuse kohustusi täitvate organisatsioonide ja kodanikuühiskonna esindajatega.”;

18)paragrahvi 26 lõiget 2 täiendatakse pärast sõna „Keskkonnaametile” sõnadega „sadamaregistri vahendusel”;

19)paragrahvi 26 lõike 3 punktis 3 asendatakse sõna „kolme” sõnaga „viie”;

20)paragrahvi 26 lõike 4 punkti 1 täiendatakse pärast sõna „sadamat” sõnaga „tavaliselt”;

21)paragrahvi 26 lõike 4 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) sadama vastuvõtuseadmete liigi ja võimsuse kirjeldust ning asukohta kaide ääres.”;

22)paragrahvi 26 lõike 4 punkt 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„5) laevajäätmete vastuvõtmisega seotud kulude katmise süsteemi kirjeldust ja laevajäätmete vastuvõtmise tasude suurust.”;

23)paragrahvi 26 lõike 4 punkt 7 tunnistatakse kehtetuks;

24)paragrahvi 26 lõiget 4 täiendatakse punktiga 7¹ järgmises sõnastuses:

„7¹) kava muutmisel konsulteerimise korra kirjeldust.”;

25)paragrahvi 26 täiendatakse lõigetega 5–9 järgmises sõnastuses:

„(5) Välisriigi veesõidukeid teenindaval sadamal peab käesoleva paragrahvi lõike 4 punktides 2, 3, 5, 8 ja 11 sätestatud teave olema tõlgitud inglise keelde.

(6) Keskkonnaamet ei kiida laevajäätmete vastuvõtmise ja käitlemise kava heaks, kui see ei vasta käesoleva paragrahvi lõigetes 4 ja 5 sätestatud nõuetele.

(7) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1–6 sätestatud nõudeid ei kohaldata väikesadamale:

- 1) kus ei osutata tasulisi sadamateenuseid;
- 2) mis on liitunud korraldatud jäätmeevoga;

3) mille pidaja on taganud, et sadamasse saabunud väikelaevu teavitatakse laevajäätmete vastuvõtmise ja üleandmise korrast, ning

4) mis on saanud käesoleva paragrahvi lõikes 9 sätestatud Keskkonnaameti hinnangu käesoleva lõike punktides 1–3 sätestatud tingimustele vastavuse kohta.

(8) Käesoleva paragrahvi lõike 7 punktides 1–3 sätestatud tingimustele vastava väikesadama pidaja teeb vastava info kättesaadavaks sadamaregistris ja teavitab nõuete täitmisest Keskkonnaameti sadamaregistri vahendusel.

(9) Keskkonnaamet hindab, kas väikesadam vastab käesoleva paragrahvi lõike 7 punktides 1–3 sätestatud tingimustele, ja teavitab oma hinnangust sadama pidajat sadamaregistri vahendusel.”;

26) paragrahvid 27–29 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 27. Laevajäätmetest teavitamine ja laevajäätmete üle arvestuse pidamine

(1) Kui laeva kogumahutavus on 300 või enam, esitab kapten või laevaagent elektroonilise mereinfosüsteemi kaudu sissesõidusadamale jäätmete eelteatise sadamas üleantavate ning laevale jäävate laevajäätmete liigi ja koguse kohta (edaspidi *eelteatis*):

1) vähemalt 24 tundi enne sadamasse saabumist, kui sissesõidusadam on teada;

2) viivitamata sissesõidusadama selgumisel, kui see teave on kättesaadav vähem kui 24 tundi enne sissesõidusadamasse saabumist;

3) hiljemalt lahkumisel eelmisest sissesõidusadamast, kui reis järgmisesse sadamasse kestab alla 24 tunni.

(2) Eelteatist ei pea esitama:

1) kalalaev, ajalooline laev ja vaba aja veetmiseks kasutatav veesõiduk, mille pikkus on alla 45 meetri;

2) sõja- ja piirivalvelaev ning muu riigihaldusüksusantet täitev laev;

3) käesoleva seaduse §-s 29 nimetatud vabastustõendit omav laev.

(3) Eelteatist säilitatakse kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis laeva pardal vähemalt järgmisest sissesõidusadamast väljumiseni.

(4) Sadama pidaja teavitab viivitamata elektroonilise mereinfosüsteemi kaudu Keskkonnaameti ja Transpordiameti, kui käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud laev ei esita eelteatist või ei anna üle laevajäätmeid või kui laeval avastatakse muid laevajäätmete üleandmise nõuete rikkumisi või tekib kahtlus, et nimetatud nõudeid rikutakse.

(5) Sadama pidaja korraldab laevadelt vastu võetud laevajäätmete arvestust eelteatiste ning teiste laevajäätmete vastuvõttu tõendavate dokumentide alusel laevade ja laevajäätmete liikide kaupa.

(6) Sadama pidaja määratud isik või jäätmete vastuvõtja esitab viivitusega elektroonilise mereinfosüsteemi kaudu laeva kaptenile laevajäätmete üleandmise akti üleantud laevajäätmete kohta. Akt või sellel sisalduvad andmed on kättesaadavad Keskkonnaametile ja Transpordiametile elektroonilise mereinfosüsteemi kaudu.

(7) Laevajäätmete üleandmise akti säilitatakse kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis laeva pardal vähemalt kaks aastat.

§ 28. Laevajäätmete vastuvõtmise tasu

(1) Sadama pidaja on üleantavast kogusest ja sadama vastuvõtuseadmete tegelikust kasutamisest sõltumata kohustatud sadamatasu hulka arvestatud või eraldi kindlaks määratud laevajäätmete vastuvõtmise tasu (edaspidi *jäätmetasu*) eest vastu võtma laevajäätmed, välja arvatud lastijäätmed ja heitgaaside puhastussüsteemide tekitatud jäätmed.

(2) Jäätmetasu peab katma käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud laevajäätmete vastuvõtuseadmete käitamise ja haldamisega seotud otsesed ja kaudsed kulud.

(3) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud üleantavate laevajäätmete maht ületab eelteatistes nimetatud maksimaalset ladustamismahtu, tasub jäätmete äraandja või vastuvõtuseadmete kasutaja maksimaalset ladustamismahtu ületavate ja üleantavate laevajäätmete eest jäätmetasu nende liigi ja koguse alusel.

(4) Lastijäätmete ja heitgaaside puhastussüsteemide tekitatud jäätmete üleandmise eest tasub jäätmete äraandja või vastuvõtuseadmete kasutaja tegelikult üleantud liigi ja koguse alusel.

(5) Jäätmetasu suuruse määramise alused kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 29. Laevajäätmete eelteatise esitamisest ja nende üleandmise kohustusest ning jäätmetasu maksimisest vabastamine

(1) Transpordiamet võib vabastada eelteatise esitamisest, laevajäätmete üleandmisest ja jäätmetasu maksmisest Eesti sadamat külastava laeva, mis teeb kindlal liinil regulaarse ja külastab sadamat vähemalt üks kord kahe nädala jooksul, kui:

- 1) Transpordiametile esitatakse tõendid, et laevajäätmete üleandmine ja jäätmetasu maksmine on tagatud vähemalt ühes laeva teekonnale jäävas sadamas;
- 2) vabastuse andmise tulemusel ei vähene laeva meresõiduohutus, ei ole ohustatud inimese tervis, ei halvene töö- ja elamistingimused laeval ega avaldu negatiivne mõju merekeskkonnale.

(2) Vabastuse saamiseks esitatavas taotluses tuleb Transpordiametile tõendada, et:

- 1) laeva reederil on sõlmitud vähemalt ühe laeva teekonnale jääva sadama pidajaga või jäätmekäitlejaga leping jäätmete üleandmiseks ja laeval on laevajäätmete üleandmist tõendavad laevajäätmete üleandmise aktid;
- 2) käesoleva lõike punktis 1 nimetatud sadama pidajal või jäätmekäitlejal on piisavad vastuvõtuseadmed;
- 3) käesoleva lõike punktides 1 ja 2 nimetatud tingimuste täitmisest on teavitatud kõiki laeva teekonnale jäävaid sadamaid.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud taotluse menetlemise eest tasub taotleja riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras.

(4) Transpordiamet väljastab laevale vabastuse andmisel Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2019/883 lisa 5 kohase vabastustõendi ning esitab vabastustõendil oleva teabe elektroonilisse mereinfosüsteemi.

(5) Laev, millele on väljastatud vabastustõend, peab sadamas laevajäätmed üle andma ja tasuma jäätmetasu, kui juba kogunenud ja kogunevate laevajäätmete ladustamiseks ei ole laeval piisavat ladustamismahtu kuni järgmisesse sissesõidusadamasse jõudmiseni.”;

27)paragrahvi 40 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Sadama registreerimistaotlusel kajastatavate andmete loetelu kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.”;

28)paragrahvi 42 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Riiklikku järelevalvet laevadelt ja muudelt veesõidukitelt laevajäätmete üleandmise üle teostavad Keskkonnaamet ja Transpordiamet, arvestades muu hulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2019/883 artikli 11 lõike 2 alusel kehtestatud Euroopa Komisjoni rakendusmääruses sätestatud.”;

29)paragrahvi 51 pealkiri ja lõige 1 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„§ 51. Laevajäätmetest ja ohtlikust lastist teavitamise ning laevajäätmete ja ohtliku lasti üleandmise ja vastuvõtmise nõuete rikkumine

(1) Laevajäätmetest ja ohtlikust lastist teavitamise või laevajäätmete ja ohtliku lasti üleandmise või vastuvõtmise nõuete rikkumise või ebapiisavate vastuvõtuseadmete kohta laevale või muule veesõidukile teatise esitamata jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.”;

30)seadust täiendatakse §-ga 60² järgmises sõnastuses:

„§ 60². Käesoleva seaduse § 26 lõike 3 punkti 3 kohaldamine varem heaks kiidetud laevaheitmete ja lastijäätmete vastuvõtmise ning käitlemise kavadele

Käesoleva seaduse § 26 lõike 3 punktis 3 sätestatud viieaastast tähtaega kohaldatakse ka enne käesoleva paragrahvi jõustumist Keskkonnaameti heaks kiidetud laevaheitmete ja lastijäätmete vastuvõtmise ning käitlemise kavadele, mille heakskiitmisest on käesoleva paragrahvi jõustumise ajaks möödunud vähem kui kolm aastat.”;

31)seaduse normitehnilises märkuses asendatakse tekstiosa „Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/59/EÜ laevaheitmete ja lastijäätmete vastuvõtmise seadmete kohta sadamates (EÜT L 332, 28.12.2000, lk 81–90), muudetud direktiividega 2002/84/EÜ (EÜT L 324, 29.11.2002, lk 53–58) ja 2007/71/EÜ (ELT L 329, 14.12.2007, lk 33–36)” tekstiosaga „Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2019/883, milles käsitletakse sadama vastuvõtuseadmeid laevajäätmete üleandmiseks ja muudetakse direktiivi 2010/65/EL ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2000/59/EÜ (ELT L 151, 07.06.2019, lk 116–142)”.

§ 2. Meresõiduohutuse seaduse muutmine

Meresõiduohutuse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 39 täiendatakse lõikega 7² järgmises sõnastuses:

„(7²) Väikelaeva raadiosideoperaatori teadmiste ja oskuste ning väljaõppe nõuded, eksamineerimise, tunnistuse taotlemise ja väljastamise korra ning tunnistuse kirjelduse kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.”;

2)paragrahvi 44⁴lõige 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(8) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud taotluses esitatavate andmete ja dokumentide loetelu, taotluse menetlemise korra ning vabastuse tunnistusele kantavate andmete loetelu kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.”;

3)paragrahvi 75¹lõike 3 punktis 4 ja § 78 lõike 1 punktis 11 asendatakse sõnad „laevaheitmete ja lastijäätmete” sõnaga „laevajäätmete”;

4)seaduse normitehnilises märkuses asendatakse tekstiosa „Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/59/EÜ laevaheitmete ja lastijäätmete vastuvõtmise seadmete kohta sadamates (EÜT L 332, 28.12.2000, lk 81–90), muudetud direktiividega 2002/84/EÜ (EÜT L 324, 29.11.2002, lk 53–58) ja 2007/71/EÜ (ELT L 329, 14.12.2007, lk 33–36) ning määrusega (EÜ) nr 1137/2008 (ELT L 311, 21.11.2008, lk 1–54)” tekstiosaga „Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2019/883, milles käsitletakse sadama vastuvõtuseadmeid laevajäätmete üleandmiseks ja muudetakse direktiivi 2010/65/EL ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2000/59/EÜ (ELT L 151, 07.06.2019, lk 116–142)”.

§ 3. Riigilõivuseaduse muutmine

Riigilõivuseaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 181²täiendatakse lõikega 1¹järgmises sõnastuses:

„(1¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatata registriandmete muudatuste vormistamise eest tasutakse riigilõivu 20 eurot. Kui nimetatud toimingut taotletakse elektrooniliselt e-teenuste infosüsteemi kaudu, tasutakse riigilõivu 16 eurot.”;

2)paragrahvi 195 täiendatakse pärast sõna „väljastamise” sõnadega „taotluse läbivaatamise”;

3)paragrahvi 195¹lõikeid 1 ja 2 täiendatakse pärast sõna „väljastamise” sõnadega „taotluse läbivaatamise”;

4)seaduse 8. peatüki 5. jao 3. jaotist täiendatakse §-ga 200¹järgmises sõnastuses:

„§ 200¹. Laevajäätmete eelteatise esitamisest ja nende üleandmise kohustusest ning jäätmetasu maksimisest vabastuse saamise taotluse läbivaatamine

Laevajäätmete eelteatise sadamas üleantavate ning laevale jäävate laevajäätmete liigi ja koguse kohta esitamisest, laevajäätmete üleandmisest ja laevajäätmete vastuvõtmise tasu maksimisest vabastuse saamise taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 40 eurot.”.

Jüri Ratas
Riigikogu esimees